

[Thorstein Petersen.]

i Dag, han rejste rundt fra Bygd til Bygd paa Færøerne og fortalte Folk om sine Rejser ude i Verden, og hvordan han klarede sig akkurat lige saa godt som andre; og han fik samme Resultat, som desværre synes at være Resultatet i Dag, han fik Retsstager imod sig fra det offentlige. Han er blevet Færøernes Nationalhelt, og det var rigtigt, for det færøske Folk erkendte, at det var en særlig Nation.

Det var ham, der tændte Gnisten, der fængede, det var ham, der tændte den saadan, at den løb fra Hjerte til Hjerte over hele Landet, og efter hans Død gik den fremad og fremad.

Da den næste Uroperiode, om jeg saa maa sige, Krigsperioden, kommer, den nye franske Revolution, den, som skabte Stemning for f. Eks. her i Danmark at forandre Regeringsforholdene, at en Grundlov skulde gives, saaledes at Folket fik Herredømmet, da skete der det, at den danske Konge den 25. April 1843 skrev til Færingerne og bad om, at de vilde udtale sig om, hvorvidt Færøerne ønskede at være repræsenteret paa Stænderforsamlingen i Roskilde eller ikke. Hvorfor Forsinkelsen kom, ved jeg ikke, men Mødet for Besvarelsen af dette Brev kom først i Stand den 8. Marts 1847; da behandles Forespørgselen af 16 Mand. Dér sad Amtmand Pløyen, Sorenskriver Tillisch, Landfoged Lunddahl samt 13 andre Repræsentanter. Det var altsaa tre danske Embedsmand, der sad i Spidsen for denne Forsamling, der skulde besvare Spørgsmaalet, og de svarer fuldkommen eenstemmigt, alle som een: Paa et dansk Ting hører Færingerne ikke hjemme. Ligesom Islænderne er en Nation, er Færingerne det ogsaa. Og et Medlem, Sysselmand Skaale, tilføjede, at Færingerne hurtigst muligt maatte faa Adgang til at vælge Mænd til et færøsk Ting for dér at tage i egen Haand baade Landets Lovgivning og Landets Styre. Det er for mig enestaaende at tænke sig, at Folk paa Færøerne, Sorenskriver og Bønder, Handelsfuldmægtige o. s. v., hele Befolkningen, skønt de ikke havde Lov til at rejse ud af Landet, skønt de ikke havde Lov til at handle — der var Monopolhandel, der var alle Baand —, svarer saa kraftigt paa dette Tidspunkt, den 8. Marts 1847.

Saa kommer Grundloven af 1849. Det er værd at lægge Mærke til, at selve Grundloven nævner ikke et Ord om Færøerne. Valgloven siger kun, at Færøerne kan repræsenteres paa Folketing og Landsting, men saa kommer Forslag til den færøske Valglov frem i Folketinget i 1850, og her vil

jeg gerne have Lov til at komme med et Par ganske korte Citater. Folketingsmand Barfod slutter sin Tale med at sige:

„Jeg skal endnu kun tillade mig at gentage, hvad der er det vigtigste og væsentligste, nemlig at det Spørgsmaal, enten Færingerne skal repræsenteres paa den danske Rigsdag eller ikke, ikke bliver afgjort, forinden Færingerne selv have udtalt sig derom“, hvortil Jespersen udtaler:

„Dette er ogsaa efter min Mening det eneste vigtige Spørgsmaal her, om en saadan Lov bør vedtages, thi Lovens Enkelt-heder ere for os aldeles betydningsløse; vi kunne i al vor Enfoldighed sanktionere dem, som de ere, eller gøre hvilke Forandringer vi ville deri; det er fra vor Side lige klogt.“

Jeg synes, at den Udtalelse fra Folketingsmand Jespersen taler til hver eneste Folketingsmand i Dag, hvert eneste Medlem af dette høje Ting. Tænk paa, at man skal sætte sig ind i Sagen fuldt og helt; man skal være klar over, at det ikke er at stemme for eller imod et Parti, men det er at afgøre en Nations Skæbne, saaledes at hver enkelt har en Pligt til at gøre det saa overvejnet som overhovedet muligt.

Jeg skal ikke optage det høje Tings Tid med at referere hele Færøernes Historie, jeg skal kun yderligere bemærke, at Frihandelen i 1856 gjorde et stort Trin fremefter. Der blev dannet Föroyingafelag i 1888, hvor Selvstyrebevægelsen fik Kræfter, til der endelig dannedes et Selvstyreparti i 1906. Det er altsammen Milepæle i det, der i Dag betyder Initiativ, Fremdrift og bedre Levekaar for vort Folk, og det er skabt af det nationale Initiativ.

Jeg vil dog lige standse ved 1906, hvor Spørgsmaalet om Rigets Enhed kom frem, det Spørgsmaal, som fra dengang og til nu har haft saa altoverskyggende Betydning ved Sagens Behandling og særlig ved Behandlingen af det Lovforslag, som i Dag foreligger for det høje Ting. At gaa til Bunds til den fulde nationale Forstaaelse er den eneste Vej til at naa til det rigtige Resultat. At standse ved Ordet Rigets Enhed og sige f. Eks., som der staar i det Forslag, som Rigsdagsdelegationen gav til Færørepræsentanterne i Sommer, at det maa anses nødvendigt for Rigets Enhed, at Færøerne er repræsenteret paa Danmarks Rigsdag, den Fremgangsmaade synes mig ikke rigtig. Men jeg kunde svare med et Citat igen. Spørgsmaalet om Rigets Enhed og Nødvendigheden heraf for Færøerne og for Danmark og for Grundloven er besvaret